

9వ 'ఇండియా ఫార్మా 2026' సదస్సు - కీలక అంశాలు

సదస్సు నేపథ్యం మరియు నిర్వహణ

- **నిర్వహణ:** కేంద్ర రసాయనాలు మరియు ఎరువుల మంత్రిత్వ శాఖ పరిధిలోని 'డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ ఫార్మాస్యూటికల్స్' (DoP).
- **సహకారం:** FICCI మరియు ఇండియన్ ఫార్మాస్యూటికల్ అలయన్స్ (IPA).
- **వేదిక:** న్యూఢిల్లీ (ఏప్రిల్ 13-14, 2026).
- **ప్రధాన నినాదం:** భారతదేశాన్ని "Pharmacy of the World" స్థాయి నుండి "Innovator for the World" స్థాయికి తీసుకెళ్లడం.

ముఖ్యమైన పథకాలు మరియు బడ్జెట్ కేటాయింపులు

- **బయోఫార్మా శక్తి ఇనిషియేటివ్ (Biopharma Shakti Initiative):** బయోఫార్మాస్యూటికల్ రంగంలో అవిష్కరణల కోసం ప్రభుత్వం ₹10,000 కోట్ల భారీ కేటాయింపును ప్రకటించింది.
- **PRIP స్కీమ్:** ఫార్మా మరియు మెడికల్ టెక్నాలజీ రంగంలో పరిశోధనలను (R&D) ప్రోత్సహించే పథకం.
- **PLI స్కీమ్:** మందుల తయారీలో స్వయం సమృద్ధి సాధించేందుకు 'ప్రోడక్షన్ లింక్ ఇన్సెంటివ్' పథకాలు అమలులో ఉన్నాయి.

గణాంకాలు మరియు భారత ఫార్మా రంగ స్థితి (EXAM DATA POINTS)

- **గ్లోబల్ వాటా:** ప్రపంచవ్యాప్త జెనరిక్ మందుల సరఫరాలో భారత్ వాటా 20%.
- **వ్యాక్సిన్ల ఉత్పత్తి:** ప్రపంచ వ్యాక్సిన్ డిమాండ్లో భారత్ 70% వాటాను కలిగి ఉంది.
- **మార్కెట్ అంచనా:** బయోసిమిలర్స్ (Biosimilars) మార్కెట్ 2030 నాటికి సుమారు \$75 బిలియన్లకు చేరుకుంటుందని అంచనా.
- **ఫ్లాంట్లు:** అమెరికా వెలుపల అత్యధిక సంఖ్యలో USFDA ఆమోదం పొందిన తయారీ కేంద్రాలు కలిగిన దేశం భారత్.

భవిష్యత్తు లక్ష్యాలు మరియు వ్యాహాలు

- **సాంకేతికత:** డ్రగ్ డిస్కవరీ (కొత్త మందుల కనుగొనడం)లో **ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI)** పాత్రను పెంచడం.
- **పరిశ్రమ-విద్యాసంస్థల అనుసంధానం:** NIPERs మరియు IITల వంటి సంస్థల ద్వారా పరిశోధనలను వేగవంతం చేయడం.
- **ఫోకస్ ఏరియా:** సాధారణ జెనరిక్ మందుల నుండి బయోలాజిక్స్, బయోసిమిలర్స్ మరియు స్పెషాలిటీ మెడిసిన్స్ వైపు మళ్లడం.

గుర్తుంచుకోవాల్సిన ముఖ్య పదాలు (KEY TERMS FOR MCQS)

- **Biopharma Shakti Initiative** (కేటాయింపు: ₹10,000 కోట్లు).
- **Bulk Drug Parks** (ముడి పదార్థాల కోసం ఏర్పాటు చేస్తున్న పార్కులు).
- **PMBAP** (ప్రధాన మంత్రి భారతీయ జన ఔషధి పరియోజన - చౌక ధరల మందుల కేంద్రాలు).

నేషనల్ అగ్రికల్చర్ మార్కెట్ (E-NAM): డిజిటల్ పరివర్తన

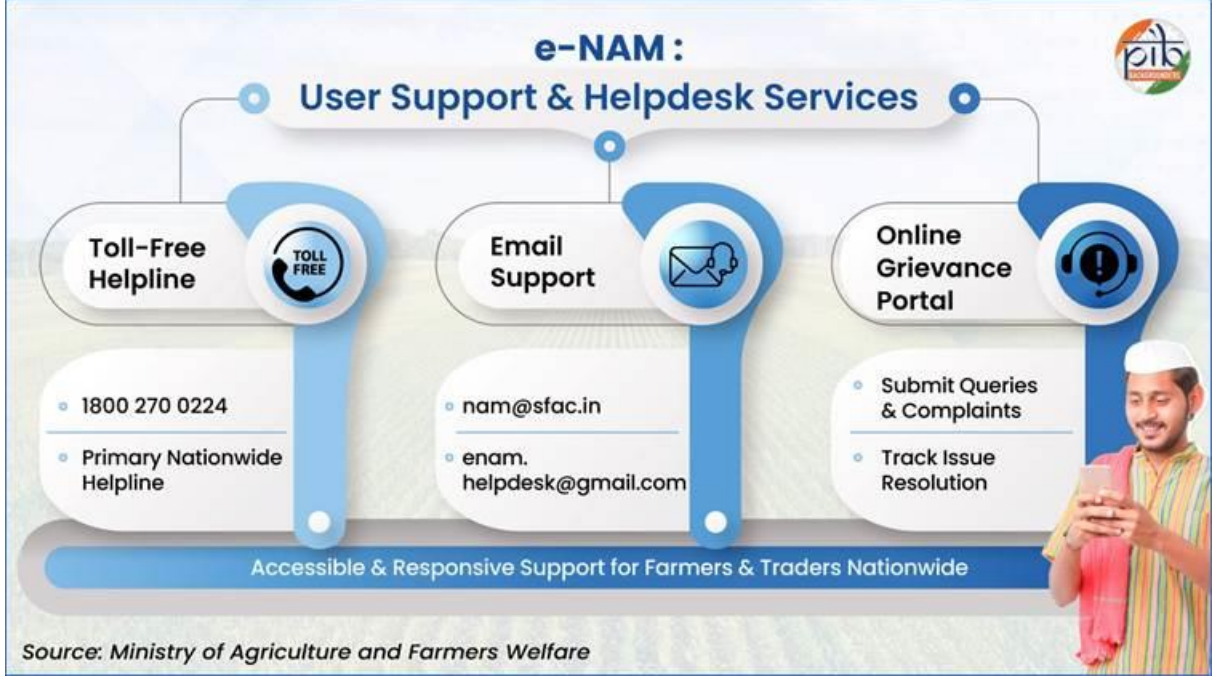
ప్రాథమిక సమాచారం (BASIC FACTS)

- **ప్రారంభం:** ఏప్రిల్ 14, 2016.
- **లక్ష్యం:** 'వన్ నేషన్, వన్ మార్కెట్' (ఒకే దేశం, ఒకే మార్కెట్). దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న అగ్రికల్చరల్ ప్రొడ్యూసర్ మార్కెట్ కమిటీ (APMC) మండలాలను డిజిటల్గా అనుసంధానించడం.
- **నోడల్ ఏజెన్సీ:** స్కాల్ ఫార్మర్స్ అగ్రి-బిజినెస్ కన్సర్టియం (SFAC).
- **మంత్రిత్వ శాఖ:** కేంద్ర వ్యవసాయ మరియు రైతు సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ.

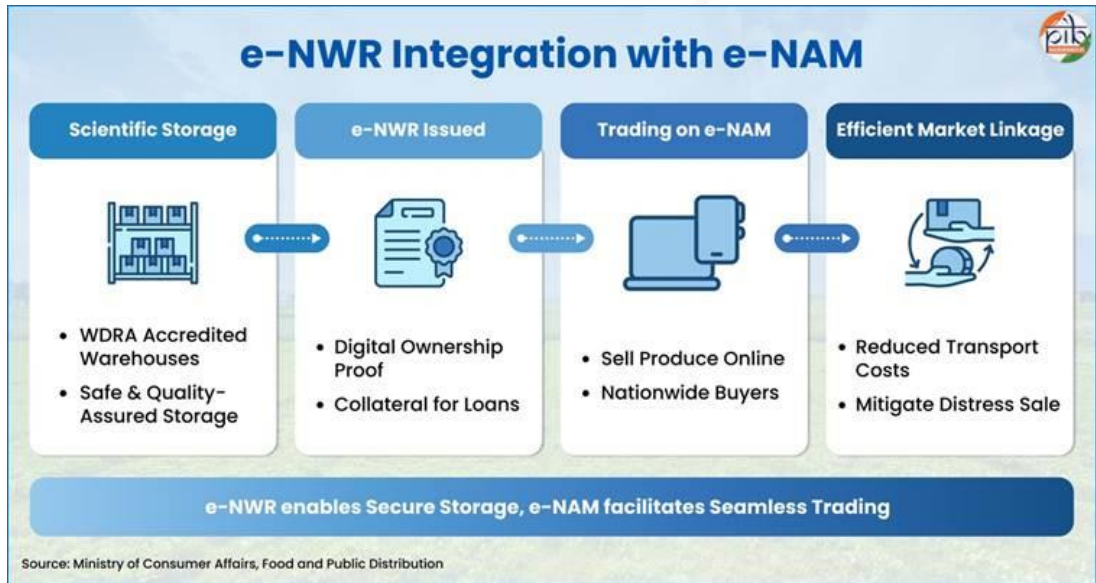
తాజా గణాంకాలు (మార్చి 2026 నాటికి)

- **అనుసంధానమైన మండీలు:** 1,656 (23 రాష్ట్రాలు మరియు 4 కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలలో).
- **నమోదైన సభ్యులు:** 1.80 కోట్లకు పైగా రైతులు, 2.73 లక్షల మంది వ్యాపారులు, 4,724 ఫార్మర్ ప్రొడ్యూసర్ ఆర్గనైజేషన్లు (FPOs).
- **వ్యాపార విలువ:** 2016 నుండి మార్చి 2026 వరకు మొత్తం **₹4.84 లక్షల కోట్ల** విలువైన వాణిజ్యం (13.25 కోట్ల మెట్రిక్ టన్నులు) జరిగింది.
- **వస్తువుల సంఖ్య:** e-NAM యాప్ ద్వారా **247 రకాల వస్తువులకు** సంబంధించిన ధరల సమాచారం లభిస్తుంది.

కీలక డిజిటల్ ఫీచర్లు (KEY DIGITAL FEATURES)

- **ప్లాట్‌ఫామ్ ఆఫ్ ప్లాట్‌ఫామ్స్ (PoP):** జూలై 14, 2022న ప్రారంభమైంది. ఇది లాజిస్టిక్స్, వేర్‌హౌసింగ్, క్వాలిటీ అన్యూరెన్స్ మరియు ఆర్థిక సేవలను ఒకే చోట అందిస్తుంది.
- **e-NWR ఇంటిగ్రేషన్:** 'ఎలక్ట్రానిక్ నెగోషియబుల్ వేర్‌హౌస్ రిసీప్ట్' (e-NWR)ను e-NAMతో అనుసంధానించారు. దీనివల్ల రైతులు తమ ఉత్పత్తులను మండీకి తీసుకురాకుండానే వేర్‌హౌస్ నుండి నేరుగా అమ్ముకోవచ్చు.
- **AI ఆధారిత నాణ్యత పరీక్ష:** మట్టి మరియు ఉత్పత్తుల నాణ్యతను తనిఖీ చేయడానికి ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్‌ను వాడుతున్నారు.
- **బహుభాషా సౌకర్యం:** తెలుగుతో సహా 12 భాషల్లో ఈ వేదిక అందుబాటులో ఉంది.

ఆర్థిక మరియు మౌలిక సదుపాయాల మద్దతు

- **ఆర్థిక సహాయం:** ప్రతి మండీకి మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి కోసం ప్రభుత్వం ₹75 లక్షల వరకు ఆర్థిక సాయం అందిస్తుంది.

- **e-Payment:** వ్యాపారుల నుండి నేరుగా రైతుల బ్యాంక్ ఖాతాలకు (NEFT, RTGS, UPI ద్వారా) నగదు బదిలీ జరుగుతుంది. ఇది మధ్యవర్తుల ప్రమేయాన్ని తగ్గిస్తుంది.
- **నేరుగా రుణాలు:** e-NWRలను గ్యారెంటీగా పెట్టుకుని రైతులు బ్యాంకుల నుండి సంస్థాగత రుణాలు పొందే వెసులుబాటు ఉంది.

పరీక్షల కోసం విశేషణ (CRITICAL POINTS)

- **పారదర్శకత:** ఆన్లైన్ బిడ్డింగ్ వల్ల ధర నిర్ణయ ప్రక్రియ పారదర్శకంగా మారుతుంది.
- **ధరల స్థిరీకరణ:** దేశవ్యాప్త మార్కెట్ యాక్సెస్ ఉండటం వల్ల రైతులకు తమ ప్రాంతంలో తక్కువ ధర ఉన్నప్పుడు ఇతర ప్రాంతాల ధరలను చూసి అమ్ముకునే అవకాశం ఉంటుంది (Inter-state trade).
- **వ్యర్థాల తగ్గింపు:** శాస్త్రీయ నిల్వ సౌకర్యాలు (Warehousing) మరియు వేగవంతమైన రవాణా (Logistics) వల్ల పంట నష్టం తగ్గుతుంది.

గుర్తుంచుకోవాల్సిన ముఖ్యాంశాలు (QUICK SUMMARY)

- **సంవత్సరం:** 2016 (ప్రారంభం).
- **నినాదం:** One Nation, One Market.
- **PoP లాంచ్:** 2022.
- **మొత్తం శ్రేడ్ విలువ (2026 నాటికి):** ₹4.84 లక్షల కోట్లు.
- **e-NWR:** నిల్వ ఉంచిన పంటపై డిజిటల్ రసీదు ద్వారా వ్యాపారం.

వరల్డ్ ఆర్చరీ పారా సిరీస్ 2026 - భారత ఘనత

సదస్సు మరియు ప్రదేశం

- **ఈవెంట్:** బ్యాంకాక్ 2026 వరల్డ్ ఆర్చరీ పారా సిరీస్ (Bangkok 2026 World Archery Para Series).
- **వేదిక:** బ్యాంకాక్, థాయిలాండ్.
- **తేదీలు:** మార్చి 30 నుండి ఏప్రిల్ 4, 2026.
- **పాల్గొన్న దేశాలు:** 21 దేశాల నుండి 113 మంది అథ్లెట్లు పాల్గొన్నారు.

భారత ప్రదర్శన - మెడల్ టాలీ

- **ర్యాంకు:** భారత్ పతకాల పట్టికలో **మొదటి స్థానం** (Top Position) సాధించింది.
- **మొత్తం పతకాలు:** 13 (7 బంగారం, 3 వెండి, 3 కాంస్యం).
- **నోట్:** రెండవ స్థానంలో ఉన్న ఇండోనేషియా (6 పతకాలు) కంటే భారత్ రెట్టింపు కంటే ఎక్కువ పతకాలను గెలుచుకుంది.
- **ప్రభుత్వ మద్దతు:** అథ్లెట్ల శిక్షణ మరియు ప్రయాణ ఖర్చులను **ANSF స్కీమ్** మరియు **ACTC** కింద కేంద్ర ప్రభుత్వం భరించింది (సుమారు ₹1.25 కోట్లు).

కీలక క్రీడాకారులు మరియు విజయాలు (KEY ACHIEVERS)

పోటీ పరీక్షల్లో క్రీడాకారుల పేర్లు, వారు ఏ క్రీడకు చెందినవారో అడిగే అవకాశం ఉంది:

క్రీడాకారుడు	సాధించిన పతకాలు/విశేషాలు
తోమన్ కుమార్ (Toman Kumar)	3 స్వర్ణ పతకాలు (కాంపౌండ్ మెన్ ఓపెన్, మిక్స్డ్ టీమ్, మెన్ టీమ్).
శీతల్ దేవి (Sheetal Devi)	2 స్వర్ణాలు, 1 వెండి. (ఈమె ప్రపంచ ప్రసిద్ధ పారా ఆర్చర్).
పాయల్ నాగ్ (Payal Nag)	2 స్వర్ణాలు. (ప్రపంచంలోనే మొట్టమొదటి క్వాడ్రపుల్ యాంప్లూట్ పారా ఆర్చర్).
హర్విందర్ సింగ్ (Harvinder Singh)	1 స్వర్ణం, 1 వెండి. (పద్మశ్రీ అవార్డు గ్రహీత).
శ్యామ్ సుందర్ స్వామి	1 స్వర్ణం, 1 కాంస్యం.
భావన (Bhawna)	1 స్వర్ణం, 2 కాంస్యాలు.

పరీక్షల కోసం ముఖ్యమైన తెర్మినాలజీ (KEY TERMS)

- **TOPS (Target Olympic Podium Scheme):** ఒలింపిక్స్ లో పతకాలు సాధించే అవకాశం ఉన్న క్రీడాకారులకు అత్యున్నత స్థాయి శిక్షణ ఇచ్చే పథకం. పైన పేర్కొన్న చాలా మంది అథ్లెట్లు ఈ పథకం కింద శిక్షణ పొందుతున్నారు.
- **World Archery Para Series:** ఇది పారా (దివ్యాంగ) విలువిద్య క్రీడాకారుల కోసం అంతర్జాతీయ స్థాయిలో నిర్వహించే ప్రతిష్టాత్మక సిరీస్.
- **ACTC (Annual Calendar of Training and Competitions):** క్రీడాకారుల వార్షిక శిక్షణ మరియు పోటీల ప్రణాళిక.
- **ANSF స్కీమ్ (Assistance to National Sports Federations) :** ఈ పథకం కేంద్ర క్రీడల మంత్రిత్వ శాఖ ద్వారా అమలు చేయబడుతుంది. భారతీయ క్రీడాకారులు అంతర్జాతీయ స్థాయిలో (ఒలింపిక్స్, ఏషియన్ గేమ్స్, కామన్వెల్త్ గేమ్స్ మొదలైనవి) అత్యుత్తమ ప్రదర్శన కనబరచడానికి అవసరమైన సహాయాన్ని నేషనల్ స్పోర్ట్స్ ఫెడరేషన్లకు (NSFs) అందించడం దీని ప్రధాన లక్ష్యం.

వినియోగదారుల ధరల సూచీ (CPI) - మార్చి 2026

ప్రాథమిక సమాచారం (BASIC FACTS)

- **విడుదల చేసిన సంస్థ:** నేషనల్ స్టాటిస్టికల్ ఆఫీస్ (NSO), గణాంకాలు మరియు కార్యక్రమ అమలు మంత్రిత్వ శాఖ (MoSPI).
- **ఆధార సంవత్సరం (Base Year):** 2024 = 100 (గమనిక: ఈ నివేదిక ప్రకారం బేస్ ఇయర్ 2024గా ఉంది).
- **డేటా సేకరణ:** దేశవ్యాప్తంగా 1407 పట్టణ మార్కెట్లు మరియు 1465 గ్రామాల నుండి సమాచారాన్ని సేకరిస్తారు.

ముఖ్య గణాంకాలు (KEY STATISTICS - MARCH 2026)

మార్చి 2025తో పోలిస్తే మార్చి 2026లో నమోదైన ద్రవ్యోల్బణం వివరాలు:

విభాగం	ద్రవ్యోల్బణం రేటు (%)	సూచీ (Index)
గ్రామీణ (Rural)	3.63%	105.01
పట్టణ (Urban)	3.11%	104.62
కంబైన్డ్ (Combined)	3.40%	104.84

- **ఆహార ద్రవ్యోల్బణం (CFPI):** జాతీయ స్థాయిలో 3.87% గా నమోదైంది.
- **గృహ ద్రవ్యోల్బణం (Housing):** 2.11% గా ఉంది.

వస్తువుల వారీగా హెచ్చుతగ్గులు (ITEM-WISE INFLATION)

1. అత్యధిక ద్రవ్యోల్బణం నమోదైన వస్తువులు:

- వెండి ఆభరణాలు (Silver Jewellery): 148.61%
- బంగారం/వజ్రం/ప్లాటినం ఆభరణాలు: 45.92%
- కొబ్బరి (Copra): 45.52%
- టమాటా: 35.99%

2. అతి తక్కువ/ప్రతి ద్రవ్యోల్బణం (Deflation) ఉన్న వస్తువులు:

- ఉల్లిపాయ (Onion): -27.76%
- బంగాళదుంప (Potato): -18.98%
- వెల్లుల్లి (Garlic): -10.18%

- కందిపప్పు (Arhar/Tur): -9.56%

రాష్ట్రాల వారీగా ద్రవ్యోల్బణం (STATE-LEVEL DATA)

- **అత్యధిక ద్రవ్యోల్బణం ఉన్న రాష్ట్రం: తెలంగాణ (5.83%)**
- **ఆంధ్రప్రదేశ్ ద్రవ్యోల్బణం: 4.05%**
- ఇతర ముఖ్య రాష్ట్రాలు: సిక్కిం (4.28%), పుదుచ్చేరి (4.18%), కర్ణాటక (3.96%).

పరీక్షల కోసం విశేషణ (CRITICAL POINTS FOR EXAMS)

- **ద్రవ్యోల్బణ ధోరణి:** ఫిబ్రవరి 2026 (3.21%) తో పోలిస్తే మార్చి 2026 (3.40%) లో ద్రవ్యోల్బణం స్వల్పంగా పెరిగింది.
- **గ్రామీణ vs పట్టణ:** పట్టణ ప్రాంతాల కంటే గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోనే ధరల పెరుగుదల ఎక్కువగా ఉంది.
- **ప్రధాన కారకాలు:** పరస్నల్ కేర్ మరియు ఆభరణాల విభాగంలో అత్యధికంగా 18.65% ద్రవ్యోల్బణం నమోదు కావడం మొత్తం సూచీపై ప్రభావం చూపింది.
- **స్థిరత్వం:** రవాణా (Transport) విభాగంలో ద్రవ్యోల్బణం 0.00% గా ఉండి స్థిరంగా కొనసాగింది.

ముఖ్యమైన పదాలు (KEY TERMS)

- **CPI (Consumer Price Index):** వినియోగదారులు కొనుగోలు చేసే వస్తువులు మరియు సేవల ధరల మార్పును కొలుస్తుంది. దీనిని 'రిటైల్ ద్రవ్యోల్బణం' అని కూడా అంటారు.
- **CFPI (Consumer Food Price Index):** ఆహార పదార్థాల ధరల మార్పును మాత్రమే సూచిస్తుంది.
- **Base Year Effect:** ప్రస్తుత ధరలను ఏ సంవత్సరపు ధరలతో పోలుతున్నామో తెలిపే ప్రామాణిక సంవత్సరం.

అడ్వాన్స్ డ్ హైబ్రిడ్ ప్రొపల్షన్ సిస్టమ్ - కీలక అంశాలు

ఒప్పందం మరియు మద్దతు (THE AGREEMENT)

- **భాగస్వామ్యం:** టెక్నాలజీ డెవలప్ మెంట్ బోర్డ్ (TDB) మరియు డిపార్ట్ మెంట్ ఆఫ్ సైన్స్ & టెక్నాలజీ (DST).
- **సంస్థ:** కేసీ ఏవియేషన్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ (Casey Aviation Pvt. Ltd.), గురుగ్రామ్.
- **కార్యక్రమం:** ఇండియా-యూకే కొలబరేటివ్ R&D ప్రోగ్రామ్ (UKకి చెందిన ARC ఏరోస్పేస్ లిమిటెడ్ భాగస్వామ్యంతో).

ప్రాజెక్ట్ వివరాలు (PROJECT DETAILS)

- **ప్రాజెక్ట్ పేరు:** బూస్ట్ ఎలక్ట్రిక్ జంప్ టేక్-ఆఫ్ (BE-JTO).
- **ప్రధాన లక్ష్యం:** అన్మ్యాన్డ్ ఏరియల్ వెహికల్స్ (డ్రోన్లు) మరియు చిన్న విమానాల కోసం **హైబ్రిడ్ ప్రొపల్షన్ ఆధారిత జంప్ టేక్-ఆఫ్ (JTO)** వ్యవస్థను అభివృద్ధి చేయడం.
- **మౌలిక సదుపాయాలు:** ఉత్తర భారతదేశంలోనే మొదటిసారిగా రోటర్క్రాఫ్ట్ ప్రొపల్షన్ సిస్టమ్లను పరీక్షించడానికి ప్రత్యేకమైన 'సెప్ట్ బెంచ్ ఫెసిలిటీ'ని ఏర్పాటు చేయడం.

సాంకేతికత మరియు ఉపయోగాలు (TECHNOLOGY & APPLICATIONS)

- **హైబ్రిడ్ ప్రొపల్షన్:** ఇది విద్యుత్ మరియు ఇంధన శక్తిని కలిపి వాడుతుంది. దీనివల్ల గైరోకాప్టర్లు మరియు డ్రోన్లు తక్కువ దూరంలోనే (లేదా నిలువుగా - Vertical) టేక్-ఆఫ్ అవ్వడానికి వీలవుతుంది.
- **ఉపయోగాలు:**
 - ప్రాంతీయ అనుసంధానం: మారుమూల ప్రాంతాలకు ప్రయాణ సౌకర్యం.
 - విపత్తు నిర్వహణ: అత్యవసర సమయాల్లో సహాయక చర్యలు.
 - మెడికల్ ఎవాక్యూయేషన్: అత్యవసర వైద్య సేవల కోసం రోగుల తరలింపు.
 - నిఘా మరియు లాజిస్టిక్స్: సరిహద్దు రక్షణ మరియు వస్తువుల రవాణా.

పరీక్షల కోసం ముఖ్యమైన అంశాలు (EXAM POINT OF VIEW)

- **TDB (Technology Development Board):** ఇది 1996లో స్థాపించబడిన ఒక చట్టబద్ధమైన సంస్థ (Statutory Body). ఇది స్వదేశీ సాంకేతికత అభివృద్ధికి ఆర్థిక సహాయం అందిస్తుంది.
- **ప్రాముఖ్యత:** ఈ ప్రాజెక్ట్ భారతదేశంలో 'అడ్వాన్స్డ్ ఏరియల్ మొబిలిటీ' (AAM) మరియు డ్రోన్ ఎకోసిస్టమ్ను బలోపేతం చేస్తుంది.
- **స్టార్ట్ అప్ మద్దతు:** కొత్తగా ఏర్పడిన 'కేసీ ఏవియేషన్' వంటి స్టార్ట్ అప్లకు అంతర్జాతీయ సహకారంతో సాంకేతికతను వాణిజ్యీకరించడానికి ఇది తోడ్పడుతుంది.

కీలక పదాలు (KEY TERMS)

- **Hybrid Propulsion:** విద్యుత్ మరియు సంప్రదాయ ఇంధన యంత్రాల కలయిక.
- **Jump Take-Off (JTO):** విమానం చాలా తక్కువ రన్వేపైనే గాలిలోకి లేవడానికి సహకరించే సాంకేతికత.
- **AAM (Advanced Aerial Mobility):** గాలిలో ప్రయాణించే అత్యాధునిక రవాణా వ్యవస్థలు.

NCS పోర్టల్ - PORTER & GIGIN సంస్థలతో ఒప్పందాలు

ఒప్పంద ఉద్దేశ్యం (OBJECTIVE)

నేషనల్ కెరీర్ సర్వీస్ (NCS) పోర్టల్ ద్వారా నిరుద్యోగ యువతకు మరిన్ని ఉపాధి అవకాశాలను కల్పించడం మరియు డిజిటల్ జాబ్ మ్యాచింగ్ను మెరుగుపరచడం.

ముఖ్యమైన లక్ష్యాలు (KEY TARGETS)

1. పోర్టర్ (Porter) సంస్థ ద్వారా:

- **రవాణా రంగం:** లాజిస్టిక్స్ మరియు డ్రైవింగ్ సంబంధిత ఉపాధి అవకాశాలను మెరుగుపరచడం.
- **లక్ష్యం:** ఏటా 6 లక్షల అవకాశాలు మరియు 2030 నాటికి 30 లక్షలకు పైగా ఉపాధి అవకాశాలను సృష్టించడం.

2. గిగిన్ టెక్నాలజీస్ (Gigin Technologies) ద్వారా:

- **వెరిఫైడ్ జాబ్స్:** ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI) ఉపయోగించి ధృవీకరించబడిన (Verified) ఉద్యోగాలను అందించడం.
- **లక్ష్యం:** ప్రతి సంవత్సరం 2 నుండి 3 లక్షల వాస్తవ ఉద్యోగ అవకాశాలను కల్పించడం మరియు 1.5 లక్షల మంది యజమానులను (Employers) అనుసంధానించడం.

NCS పోర్టల్ గణాంకాలు (NCS PORTAL INSIGHTS)

పరీక్షల్లో అడిగే అవకాశం ఉన్న తాజా డేటా:

- **నమోదైన ఉద్యోగార్థులు:** 6 కోట్లకు పైగా.
- **మొత్తం ఖాళీలు:** ప్రారంభం నుండి ఇప్పటివరకు 9 కోట్ల ఖాళీలను సమీకరించింది (ప్రస్తుతం 7 లక్షల యాక్టివ్ వేకెన్సీలు ఉన్నాయి).
- **రిజిస్టర్డ్ సంస్థలు:** దాదాపు 59 లక్షల సంస్థలు NCSలో నమోదయ్యాయి.

ఏకీకరణ మరియు భవిష్యత్తు ప్రణాళికలు (INTEGRATIONS & STRATEGY)

- **పోర్టల్ ఇంటిగ్రేషన్:** NCS పోర్టల్ ప్రస్తుతం e-Migrate, SIDH (Skill India Digital Hub), My Bharat ప్లాట్ఫామ్లతో మరియు వివిధ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పోర్టల్లతో అనుసంధానించబడింది.
- **నైపుణ్య అభివృద్ధి:** కేవలం ఉద్యోగాలు ఇవ్వడమే కాకుండా, యువతలో 'సాఫ్ట్ స్కిల్స్' (Soft Skills) పెంపొందించడానికి స్వల్పకాలిక శిక్షణ కోర్సులను రూపొందించాలని మంత్రి సూచించారు.
- **సాంకేతికత:** ఈ ఒప్పందాల వల్ల AI ఆధారిత జాబ్ మ్యాచింగ్ మెరుగుపడి, పారదర్శకమైన ఉపాధి మార్గాలు ఏర్పడతాయి.

పరీక్షల కోసం ముఖ్యమైన పదాలు (KEY TERMS)

- **NCS (National Career Service):** 2015లో ప్రారంభించబడిన ఈ పోర్టల్ ఉద్యోగార్థులు, యజమానులు మరియు శిక్షణ ఇచ్చే సంస్థలను ఒకే వేదికపైకి తెస్తుంది.
- **Gig Economy:** ఫ్లిక్స్ డి జీతం కాకుండా, చేసే పనిని బట్టి (Porter, Uber వంటివి) ఆదాయం పొందే విధానం. ఈ ఒప్పందాలు గిగ్ ఎకనమీలో పారదర్శకతను పెంచుతాయి.
- **e-Migrate:** విదేశాలకు వెళ్లే కార్మికుల డేటా మరియు రక్షణ కోసం ఉపయోగించే పోర్టల్.

సారాంశం (SUMMARY)

ఈ భాగస్వామ్యం ద్వారా ఏటా దాదాపు 10 లక్షల కొత్త ఉపాధి అవకాశాలను యువతకు అందుబాటులోకి తీసుకురావాలని ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఇది దేశంలోని కార్మిక మార్కెట్ను మరింత సాంకేతికతతో, పారదర్శకతతో బలోపేతం చేస్తుంది.

జలియన్ వాలా బాగ్ మారణకాండ - చారిత్రక ముఖ్యాంశాలు

సంఘటన నేపథ్యం (HISTORICAL BACKGROUND)

- **తేదీ:** ఏప్రిల్ 13, 1919 (వైశాఖి పండుగ రోజు).

- **ప్రదేశం:** అమృత్సర్, పంజాబ్.
- **కారణం:** బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన **రౌలట్ చట్టానికి (Rowlatt Act, 1919)** వ్యతిరేక నిరసనలు మరియు జాతీయ నాయకులైన **డాక్టర్ సైఫుద్దీన్ కిచ్చా, డాక్టర్ సత్యపాల్**లను అరెస్టు చేయడాన్ని నిరసిస్తూ ప్రజలు జలియన్ వాలా బాగ్లో శాంతియుతంగా సమావేశమయ్యారు.

ముఖ్యమైన వ్యక్తులు మరియు పరిణామాలు

- **జనరల్ డయ్యర్ (General Dyer):** అప్పట్లో అమృత్సర్లో సైనిక కమాండర్గా ఉన్న ఇతను, నిరాయుధులైన ప్రజలపై కాల్పులకు ఆదేశించాడు.
- **మైఖేల్ ఓ డయ్యర్ (Michael O'Dwyer):** ఈ సంఘటన జరిగిన సమయంలో పంజాబ్ లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్. (ఇతడిని 1940లో లండన్లో **సర్దార్ ఉద్ధమ్ సింగ్** కాల్చి చంపారు).
- **హంటర్ కమిషన్ (Hunter Commission):** ఈ మారణకాండపై విచారణ జరిపేందుకు బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం 'డిజార్డర్స్ ఎంక్వైరీ కమిటీ'ని (హంటర్ కమిషన్) ఏర్పాటు చేసింది.
- **నిరసనగా బిరుదుల త్యాగం:**
 - **రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్:** తన 'నైట్ హుడ్' (Knighthood) బిరుదును వెనక్కి ఇచ్చేశారు.
 - **మహాత్మా గాంధీ:** 'కైజర్-ఇ-హింద్' బిరుదును త్యజించారు.

పరీక్షల కోసం క్వీక్ రివిజన్ (QUICK REVISION)

అంశం	వివరాలు
సంవత్సరం	1919, ఏప్రిల్ 13
వ్యతిరేకించిన చట్టం	రౌలట్ చట్టం (నల్ల చట్టం)
విచారణ కమిటీ	హంటర్ కమిషన్
ప్రధాన సూత్రధారి	జనరల్ డయ్యర్
ప్రతికార చర్య	ఉద్ధమ్ సింగ్ చేతిలో మైఖేల్ ఓ డయ్యర్ హత్య (1940)

ముఖ్యమైన ఘట్టాల జాబితా

- **Satyagraha Sabha:** రౌలట్ చట్టానికి వ్యతిరేకంగా గాంధీజీ స్థాపించిన సభ.
- **Jallianwala Bagh Memorial:** 1951లో ఈ ప్రదేశంలో జాతీయ స్మారకాన్ని ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. దీనిని 2021లో పునరుద్ధరించారు.

భారత్ - హంగేరీ సంబంధాలు & తాజా పరిణామాలు

ఎన్నికల ఫలితాల ముఖ్యాంశాలు

- **విజేత:** పీటర్ మగ్యార్ (Péter Magyar).
- **రాజకీయ పార్టీ:** తిస్సా పార్టీ (Tisza Party).
- **దేశం:** హంగేరీ (సెంట్రల్ యూరప్ దేశం).

భారత్ - హంగేరీ ద్వైపాక్షిక సంబంధాలు (EXAM POINTS)

1. **ఆర్థిక సంబంధాలు:** హంగేరీలో భారత్ నుండి ఫార్మాస్యూటికల్స్, ఆటోమొబైల్ విడిభాగాలు మరియు ఐటీ రంగాల్లో గణనీయమైన పెట్టుబడులు ఉన్నాయి.
2. **సైన్స్ & టెక్నాలజీ:** శాస్త్ర సాంకేతిక రంగంలో పరస్పర సహకారం కోసం రెండు దేశాల మధ్య ఒప్పందాలు ఉన్నాయి.
3. **విద్యా రంగం (Stipendium Hungaricum):** ఈ పథకం కింద హంగేరీ ప్రభుత్వం భారతీయ విద్యార్థులకు ఏటా పెద్ద సంఖ్యలో స్కాలర్షిప్లను అందిస్తోంది.

హంగేరీ - భౌగోళిక ముఖ్యాంశాలు (GEOGRAPHY FOR EXAMS)

- **రాజధాని:** బుడాపెస్ట్ (Budapest).
- **కరెన్సీ:** హంగేరియన్ ఫోరింట్ (Forint).
- **భౌగోళిక స్థితి:** ఇది ఒక **ల్యాండ్-లాక్డ్ (Land-locked)** దేశం (చూట్టూ భూభాగం ఉంటుంది).
- **ముఖ్యమైన నది:** డాన్యూబ్ (Danube) నది ఈ దేశం గుండా ప్రవహిస్తుంది.
- **సరిహద్దు దేశాలు:** ఆస్ట్రియా, స్లోవేకియా, ఉక్రెయిన్, రొమేనియా, సెర్బియా, క్రోయేషియా మరియు స్లోవేనియా.

భారత్ - ఈయూ (INDIA-EU) సంబంధాల ప్రాముఖ్యత

- హంగేరీ యూరోపియన్ యూనియన్ (EU) లో సభ్యదేశం.
- భారత్-ఈయూ వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్యంలో భాగంగా స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందం (FTA) చర్చలు జరుగుతున్నాయి. హంగేరీ వంటి దేశాలతో బలమైన సంబంధాలు ఈ చర్చల్లో భారత్కు సానుకూలంగా మారుతాయి.

పరీక్షల కోసం క్వీక్ సమ్మరీ (QUICK SUMMARY)

అంశం	వివరాలు
నాయకుడు	పీటర్ మగ్యార్ (Péter Magyar)
పార్టీ	తిస్సా పార్టీ (Tisza Party)
ప్రాంతం	మధ్య యూరప్ (Central Europe)
సంబంధాల ఫోకస్	ద్వైపాక్షిక సహకారం & India-EU Strategic Partnership

ఆంధ్రప్రదేశ్: వ్యర్థాల నిర్వహణ - మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి

నూతన వ్యర్థాల శుద్ధి కేంద్రాలు (FRESH WASTE PROCESSING CENTRES)

- **స్థాపన:** రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 107 నూతన వ్యర్థాల శుద్ధి కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.
- **వ్యయం:** ఈ ప్రాజెక్టు అంచనా వ్యయం ₹528 కోట్లు.
- **పరిధి:** 10 clusterల పరిధిలోని 107 పట్టణ స్థానిక సంస్థలలో (Urban Local Bodies - ULBs) ఇవి విస్తరించి ఉన్నాయి.
- **సామర్థ్యం:** ఈ కేంద్రాల మొత్తం ప్రాసెసింగ్ సామర్థ్యం రోజుకు 5,385 టన్నులు.
- **గడువు:** జూన్ 2026 మధ్య నాటికి వీటిని అందుబాటులోకి తీసుకురావాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు.

లెగసీ వేస్ట్ మేనేజ్ మెంట్ (LEGACY WASTE CLEARANCE)

- **నిర్వచనం:** ఏళ్ల తరబడి డంపింగ్ యార్డులలో పేరుకుపోయిన పాత వ్యర్థాలను 'లెగసీ వేస్ట్' అంటారు.
- **లక్ష్యం:** రాష్ట్రవ్యాప్తంగా సుమారు 150 లక్షల టన్నుల లెగసీ వేస్ట్ను క్లియర్ చేసే ప్రక్రియ కొనసాగుతోంది.
- **ప్రాముఖ్యత:** ఇది భూగర్భ జలాల కాలుష్యాన్ని తగ్గించడానికి మరియు పట్టణ భూమిని తిరిగి వినియోగంలోకి తీసుకురావడానికి (Land Reclamation) దోహదపడుతుంది.

బయో ఇన్ పుట్ రిసోర్స్ సెంటర్లు (BIO INPUT RESOURCE CENTRES)

- **సహకారం:** కేంద్ర ప్రభుత్వం మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సంయుక్తంగా వీటిని ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.
- **లక్ష్యాలు:**
 1. **ప్రకృతి వ్యవసాయం (Natural Farming):** రసాయన రహిత సాగును ప్రోత్సహించడం.
 2. **వేస్ట్-టు-వెల్త్ (Waste-to-Wealth):** వ్యర్థాల నుండి విలువైన ఉత్పత్తులను (ఉదా: సేంద్రీయ ఎరువులు) తయారు చేయడం.

3. **వృత్తాకార ఆర్థిక వ్యవస్థ (Circular Economy):** వ్యర్థాలను వనరులుగా మార్చడం ద్వారా పర్యావరణ పరిరక్షణను సాధించడం.

పరీక్షల కోసం విశ్లేషణ (UPSC/APPSC FOCUS)

- **గవర్నెన్స్:** స్వచ్ఛ ఆంధ్ర కార్పొరేషన్ ద్వారా అమలు చేయబడుతున్న ఈ కార్యక్రమాలు 'స్వచ్ఛ భారత్ మిషన్ (అర్బన్) 2.0' లక్ష్యాలకు అనుగుణంగా ఉన్నాయి.
- **పర్యావరణం:** వ్యర్థాల శాస్త్రీయ నిర్వహణ ద్వారా 'గ్రీన్ హౌస్ వాయువుల' ఉద్ఘాటాలను తగ్గించడం మరియు పట్టణ ప్రజల జీవన ప్రమాణాలను పెంచడం.
- **వ్యూహాత్మక ప్రాధాన్యత:** ఒకేసారి ఇన్ని వ్యర్థాల శుద్ధి కేంద్రాలను నిర్మిస్తున్న **ఏకైక రాష్ట్రంగా** ఆంధ్రప్రదేశ్ నిలిచింది. ఇది సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాల (SDG 11 - Sustainable Cities and Communities) సాధనకు తోడ్పడుతుంది.

గుర్తుంచుకోవాల్సిన కీలక అంశాలు

- **సంస్థ:** స్వచ్ఛ ఆంధ్ర కార్పొరేషన్.
- **సామర్థ్యం:** 5,385 TPD (Tons Per Day).
- **కీలక పదం:** 'వేస్ట్-టు-వెల్త్' ఇనిషియేటివ్.
- **లెగిస్లేటివ్ మొత్తం:** 150 లక్షల టన్నులు.

అమరావతి క్వంటం వ్యాలీ: భారత క్వంటం రంగంలో నూతన అధ్యాయం

నేపథ్యం మరియు ప్రారంభం

- **ప్రారంభ తేదీ:** ఏప్రిల్ 14, 2026 (ప్రపంచ క్వంటం దినోత్సవం సందర్భంగా).
- **ప్రాజెక్ట్ పేరు:** అమరావతి క్వంటం వ్యాలీ.
- **ముఖ్య అంశం:** భారతదేశపు మొట్టమొదటి క్వంటం సెస్ట్ అండ్ రిఫరెన్స్ ఫెసిలిటీస్ (Quantum Test and Reference Facilities) ఇక్కడ ప్రారంభం కానున్నాయి.

కీలక మౌలిక సదుపాయాలు (TEST BEDS)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం రెండు అత్యాధునిక క్వంటం కంప్యూటర్ సెస్ట్ బెడ్లను ఏర్పాటు చేసింది:

1. **1Q ఫెసిలిటీ (మేథా టవర్స్, గన్నవరం):** దీనిని 'క్యూబిటెక్' (Qubitek) సంస్థ ఏర్పాటు చేసింది.
2. **1S ఫెసిలిటీ (SRM యూనివర్సిటీ, అమరావతి):** ఇది **సూపర్ కండక్టింగ్ (Superconducting)** సాంకేతికతపై ఆధారపడి పనిచేస్తుంది.
 - **సాంకేతికత:** ఇవి మైనస్ 273°C (అబ్సల్యూట్ జీరోకు దగ్గరగా) అత్యల్ప ఉష్ణోగ్రత వద్ద పనిచేస్తాయి. ఇవి స్వదేశీ సాంకేతికతతో అభివృద్ధి చేయబడ్డాయి.

ప్రాముఖ్యత మరియు లక్ష్యాలు (STRATEGIC IMPORTANCE)

- **ధృవీకరణ మరియు నాణ్యత (Testing & Certification):** క్వంటం హార్డ్వేర్ పనితీరును పరీక్షించి, ధృవీకరించడానికి ఈ కేంద్రం ఒక ప్రామాణిక వేదికగా మారుతుంది.
- **ఓపెన్-యాక్సెస్ ప్లాట్ఫామ్:** SRM యూనివర్సిటీలోని కేంద్రం పరిశోధకులు, విద్యార్థులు మరియు స్టార్టప్లకు అందుబాటులో ఉంటుంది.
- **పరిశ్రమ-విద్యాసంస్థల అనుసంధానం:** ఇది క్వంటం పరిశోధన, అవిష్కరణలు మరియు పారిశ్రామిక సహకారానికి ఒక గ్లోబల్ హబ్గా అమరావతిని తీర్చిదిద్దుతుంది.

భాగస్వామ్య సంస్థలు (COLLABORATING INSTITUTIONS)

ఈ ప్రాజెక్టుకు భారతదేశపు అత్యున్నత పరిశోధనా సంస్థలు మద్దతు ఇస్తున్నాయి:

- టాటా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫండమెంటల్ రీసెర్చ్ (TIFR).
- ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్స్ (IISc).
- డిఫెన్స్ రీసెర్చ్ అండ్ డెవలప్ మెంట్ ఆర్గనైజేషన్ (DRDO).
- నేషనల్ క్వంటం మిషన్ (NQM) ప్రతినిధులు.

పరీక్షల కోసం విశేషణ (UPSC/APPSC FOCUS)

- **నేషనల్ క్వంటం మిషన్ (NQM):** భారత ప్రభుత్వం 2023లో ప్రారంభించిన నేషనల్ క్వంటం మిషన్ లక్ష్యాలను సాధించడంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ముందంజలో ఉంది.
- **సైన్స్ & టెక్నాలజీ:** క్వంటం కంప్యూటింగ్ అనేది భవిష్యత్తులో సైబర్ సెక్యూరిటీ, డ్రగ్ డిస్కవరీ మరియు డేటా అనలిటిక్స్ రంగాలను విప్లవాత్మకంగా మారుస్తుంది.
- **ఆర్థిక వ్యవస్థ:** 'క్వంటం వ్యాలీ' ఏర్పాటు ద్వారా అధిక నైపుణ్యం కలిగిన ఉపాధి అవకాశాలు మెరుగుపడటమే కాకుండా, రాష్ట్రం గ్లోబల్ టెక్నాలజీ మ్యాప్ లో కీలక స్థానాన్ని పొందుతుంది.

గుర్తుంచుకోవాల్సిన ముఖ్యాంశాలు

- **వేదిక:** అమరావతి (ఆంధ్రప్రదేశ్).
- **టెస్ట్ బెడ్స్:** 1S (SRM) మరియు 1Q (మేధా టవర్స్).
- **స్వదేశీ పరిజ్ఞానం:** పూర్తిగా 'మేక్ ఇన్ ఇండియా' స్ఫూర్తితో అభివృద్ధి చేయబడ్డాయి.
- **ప్రాముఖ్యత:** దేశంలోనే మొదటి క్వంటం రిఫరెన్స్ సెంటర్.

క్విక్ డేటా: ఈ ప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమంలో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా సుమారు 1.5 లక్షల మంది విద్యార్థులు వర్చువల్ గా పాల్గొనడం, యువతలో ఈ అత్యధునిక సాంకేతికతపై పెరుగుతున్న ఆసక్తిని సూచిస్తుంది.

భారత్ - చైనా సరిహద్దు వివాదం: తాజా పరిణామాలు & విశ్లేషణ

నేపథ్యం (CONTEXT)

భారత భూభాగాల్లోని ప్రాంతాలకు చైనా 'కల్పిత పేర్లను' (Fictitious Names) పెట్టడాన్ని భారత్ తీవ్రంగా ఖండించింది. ఇటువంటి చర్యలు ద్వైపాక్షిక సంబంధాల పునరుద్ధరణ ప్రక్రియకు విఘాతం కలిగిస్తాయని భారత్ హెచ్చరించింది.

ప్రధాన అంశాలు (KEY POINTS)

1. **సార్యభామాధికారంపై స్పష్టత:** అరుణాచల్ ప్రదేశ్ మరియు లడఖ్ లోని ప్రాంతాలు ఎప్పటికీ భారత్ లో అంతర్భాగమేనని, చైనా సృష్టించే కృత్రిమ కథనాలు (Baseless Narratives) వాస్తవాన్ని మార్చలేవని స్పష్టం చేశారు.
2. **చైనా కొత్త జిల్లాల ఏర్పాటు:**
 - **Cenling (సెన్లింగ్):** షిన్జియాంగ్ ప్రావిన్స్ లో చైనా కొత్తగా ఈ కొంటీని (జిల్లా) ఏర్పాటు చేసింది. ఇది కారాకోరం శ్రేణికి సమీపంలో, **పాక్ ఆక్రమిత కాశ్మీర్ (PoK)** మరియు ఆఫ్ఘనిస్తాన్ లోని **వాఖాన్ కారిడార్** సరిహద్దులకు దగ్గరగా ఉంది.
 - **He'an మరియు Hekang:** గత ఏడాది హెబైలో చైనా వీటిని సృష్టించింది. ఇందులో అక్సాయ్ చిన్ పీఠభూమిలోని కొన్ని భాగాలు ఉన్నాయి, వీటిని భారత్ తన లడఖ్ కేంద్రపాలిత ప్రాంతంలో భాగంగా పరిగణిస్తుంది.
3. **వ్యూహాత్మక కారణాలు:** సెన్లింగ్ కొంటీని PoK సమీపంలో ఏర్పాటు చేయడం వెనుక చైనాకు రెండు ప్రధాన లక్ష్యాలు ఉన్నాయి:

- పిన్జియాంగ్ లోని ఉయ్గుర్ తిరుగుబాటును మరియు ETIM (East Turkestan Islamic Movement) వంటి ఉగ్రవాద సంస్థలను నియంత్రించడం.
- CPEC (China-Pakistan Economic Corridor) భద్రతను పర్యవేక్షించడం.

పరీక్షల కోసం విశ్లేషణ (UPSC FOCUS)

- **సార్వభౌమాధికార ఉల్లంఘన:** CPEC ప్రాజెక్టు PoK గుండా వెళ్లడం వల్ల ఇది భారత సార్వభౌమాధికారాన్ని ఉల్లంఘిస్తోందని భారత్ మొదటి నుంచీ వ్యతిరేకిస్తోంది. ఇప్పుడు అదే ప్రాంతంలో చైనా కొత్త పరిపాలనా విభాగాలను ఏర్పాటు చేయడం ఉద్రిక్తతలను మరింత పెంచుతుంది.
- **Cartographic Aggression (మ్యాప్ ల ద్వారా దురాక్రమణ):** ఒక ప్రాంతానికి పేర్లు మార్చడం లేదా కొత్త సరిహద్దులను సృష్టించడం ద్వారా ఆ భూభాగంపై హక్కును క్లెయిమ్ చేయడాన్ని చైనా ఒక యుద్ధ తంత్రంగా (Grey Zone Warfare) వాడుతోంది.
- **ద్వైపాక్షిక సంబంధాలపై ప్రభావం:** 2020 గల్వాన్ లోయ ఘర్షణల తర్వాత సంబంధాలను సాధారణ స్థితికి తెచ్చేందుకు జరుగుతున్న ప్రయత్నాలను ఇటువంటి చర్యలు నీరుగారుస్తాయని భారత్ అభిప్రాయపడింది.

ముఖ్యమైన పదజాలం (KEY TERMINOLOGY)

- **Aksai Chin:** భారత్ తన భూభాగంగా క్లెయిమ్ చేసే, ప్రస్తుతం చైనా నియంత్రణలో ఉన్న ప్రాంతం.
- **Wakhan Corridor:** ఆఫ్ఘనిస్తాన్ ను చైనాతో కలిపే సరుకు రవాణా మరియు వ్యూహాత్మక మార్గం.
- **Inalienable Part:** విడదీయలేని భాగం (భారత ప్రాంతీయ సమగ్రతను సూచించడానికి వాడే పదం).

సారాంశం (SUMMARY TABLE)

అంశం	వివరాలు
వివాదాస్పద ప్రాంతాలు	అరుణాచల్ ప్రదేశ్, లడఖ్ (అక్సాయ్ చిన్).
చైనా తాజా చర్య	సెన్లింగ్ (Cenling) అనే కొత్త కొంటీ ఏర్పాటు.
భారత వైఖరి	ఏకపక్ష మార్పులు అంగీకారం కాదు; సంబంధాల పునరుద్ధరణకు ఇవి అడ్డంకి.
వ్యూహాత్మక ముప్పు	CPEC భద్రత పెంచడం మరియు PoK పై పట్టు సాధించడం.

టెన్నిస్: మోంకే కార్లో మాస్టర్స్ 2026 - కీలక విశ్లేషణ

విజయ ముఖ్యాంశాలు

- **ఈవెంట్:** మోంకే కార్లో మాస్టర్స్ (Monte Carlo Masters 2026).

- **విజేత:** జానిక్ సినర్ (ఇటలీ).
- **రన్నరప్:** కార్లోస్ అల్కరాజ్ (స్పెయిన్).
- **స్కోరు:** 7-6(5), 6-3.

చారిత్రాత్మక రికార్డులు (HISTORICAL RECORDS)

1. **ప్రపంచ నంబర్ 1 ర్యాంకింగ్:** ఈ విజయంతో జానిక్ సినర్ తన ప్రత్యర్థి కార్లోస్ అల్కరాజ్ నుండి ATP వరల్డ్ నంబర్ 1 ర్యాంకును తిరిగి కైవసం చేసుకున్నాడు.
2. **ఏడాదిలో మూడవ ATP 1000 టైటిల్:** 2026 సంవత్సరంలో సినర్ సాధించిన మూడవ ATP 1000 టైటిల్ ఇది.
3. **సన్ షైన్ డబుల్ (Sunshine Double):** గత నెలలో ఇండియన్ వెల్స్ (Indian Wells) మరియు మయామి (Miami) ఓపెన్ టైటిళ్లను గెలవడం ద్వారా సినర్ 'సన్ షైన్ డబుల్' ఘనతను పూర్తి చేశాడు.
4. **ఎలైట్ క్లబ్:** వరుసగా నాలుగు ATP 1000 టైటిళ్లను గెలిచిన మూడవ క్రీడాకారుడిగా సినర్ నిలిచాడు.
 - ఇతని కంటే ముందు **నోవాక్ జోకోవిచ్** మరియు **రాఫెల్ నాదల్** మాత్రమే ఈ ఘనత సాధించారు.

పరీక్షల కోసం విశ్లేషణ (UPSC FOCUS)

- **క్రీడా రంగంలో పరిణామాలు:** అంతర్జాతీయ టెన్నిస్ రంగంలో గత దశాబ్ద కాలంగా కొనసాగిన 'బిగ్ ట్రీ' (జోకోవిచ్, నాదల్, ఫెదరర్) యుగం ముగిసి, సినర్ మరియు అల్కరాజ్ వంటి యువ క్రీడాకారుల ఆధిపత్యం (New Era) మొదలైందని ఈ ఫలితాలు సూచిస్తున్నాయి.
- **ATP 1000 సిరీస్:** గ్రాండ్స్లామ్ టోర్నమెంట్ల తర్వాత అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకమైనవిగా ఈ మాస్టర్స్ 1000 టోర్నమెంట్లు పరిగణించబడతాయి. వీటిలో స్థిరమైన ప్రదర్శన క్రీడాకారుల ర్యాంకింగ్ను నిర్ణయించడంలో కీలకం.

క్విక్ సమ్మరీ టేబుల్

అంశం	వివరాలు
విజేత	జానిక్ సినర్ (Jannik Sinner)
దేశం	ఇటలీ
ముఖ్య ఘనత	వరల్డ్ నంబర్ 1 ర్యాంకు పునరుద్ధరణ
రికార్డు	4 వరుస ATP 1000 టైటిళ్లు (జోకోవిచ్, నాదల్ సరసన)
టెన్నిస్ టర్నీ	సన్ షైన్ డబుల్ (ఇండియన్ వెల్స్ + మయామి)

Source: PIB

